

De geboorte van Johannes

Periodethema: Geboorte en rondwandeling
Lukas 1: 57-80

KERNTEKST

'En allen, die het hoorden, namen het ter harte, zeggende: Wat zal toch dit kindeken wezen? En de hand des Heeren was met hem.' (Luk. 1: 66)

UITLEG VAN DE KERNTEKST

Er zijn veel bijzonderheden rondom de geboorte van Johannes. Het is al begonnen in de tempel, waar Zacharias die wonderlijke boodschap kreeg dat hij een zoon zou krijgen. Omdat hij Gabriël niet op zijn woord, op Gods woord, geloofde, kon hij niet spreken. Nu is Johannes geboren en heeft hij zijn bijzondere naam gekregen. De mensen die het hoorden (en gezien hebben), merken dat dit kind een bijzonder kind is. Zij vragen zich hardop af: 'Wat zal dit voor een bijzonder kind zijn?' Ze zullen het ook gemerkt hebben, want Johannes is vanaf zijn geboorte geleid door de Heere Zelf. Hij heeft Johannes bij de hand genomen.

BEGINSITUATIE

Nadat Zacharias in de tempel de boodschap heeft gekregen dat hij en Elizabeth, zijn vrouw, op hun hoge leeftijd een zoon zouden krijgen, heeft hij niet kunnen spreken. Hij geloofde de Heere niet op Zijn woord. En dat terwijl de boodschap, dat zij een zoon zouden krijgen, gebracht is door de engel Gabriël.

DOELSTELLINGEN

- Maak de kinderen duidelijk dat God Zijn belofte houdt. De profetie, uitgesproken door Jesaja, wordt heerlijk vervuld.
- Leer de kinderen dat God rechtvaardig is. Hij straft de zonden (van het ongelooft), maar de Heere is ook genadig! (Hij opent de mond van Zacharias, zodat Hij gelooft en gedankt wordt).

- Vertel hen dat zij hun vertrouwen op God mogen, moeten, stellen. Hij beschaamt nooit.

INDELING

- De belofte aan Zacharias in de tempel.
- Negen maanden niet kunnen spreken.
- Johannes wordt geboren.
- Bij zijn besnijdenis krijgt hij zijn naam: Johannes.
- Zacharias kan weer spreken.
- Hij dankt, looft en prijst de Heere.
- Zijn lofzang is een profetie.

OPMERKINGEN

De geboorte van een kind is altijd een wonder. In onze tijd wordt er vaak luchtig en gemakkelijk over gesproken. Ook een onderwerp als abortus is actueel in onze tijd. Zien wij onze kinderen nog als kinderen van God? Door de Heilige Doop zijn zij kinderen van het verbond, de Heere heeft Zijn verbond opgericht met onze kinderen, Hij heeft recht op hen en daarom zijn zij Zijn kinderen. Wat zal Gods plan zijn met onze kinderen? Verwachten wij nog dat Hij een bijzondere taak voor hen heeft?

ZINGEN

Psalm 2: 7; 132: 11

De lofzang van Zacharias

UITLEG VAN DE PSALM

Psalm 2: 7 zingt 'Welzalig zij, die, naar Zijn reine leer...' 'Welzalig, zalig is vol. Vol zijn van Hem. Wanneer ben je op de juiste manier vol van God? Als je naar Zijn leer, zijn regels en wetten leeft. Als Hij het voor het zeggen heeft in je leven. Als je je leven in Zijn dienst mag besteden. Niet meer leven voor jezelf, maar voor Hem.

Bij alles wat je mag doen, vragen: 'Heere, wat wilt U dat ik doen zal?' Dat is het hoogste geluk. De wereld om ons heen biedt schijn geluk, dat gaat voorbij, maar die op de Heere vertrouwen hebben het hoogste geluk.

MATERIALEN

Gebruik afbeeldingen van de tempel en hoe de tempeldienst ging. Zo kunnen de kinderen zich ook een beeld vormen van hoe Zacharias zijn werk deed in de tempel. Ook de plaats van waar de zegen aan het volk gegeven werd, kunt u gebruiken om de kinderen te laten zien hoe dat in die tijd ging.

INTRODUCTIE

Jongens, meisjes, hebben jullie het weleens gehad dat er iets gebeurde wat je heel fijn vond en dat je dan het gevoel krijgt dat je wel zou willen zingen? Als je dat hebt, wat wil je dan zingen? Waarom wil je dan zingen? Wil je dan zingen tot eer van God?

Of je ziet iets en er komt zomaar een lied in je gedachte. Ik heb dat weleens gehad in Zwitserland. Met het gezin maakten we een wandeling door de bergen, die machtige grote bergen die de Heere geschapen heeft. 'k Sla de ogen naar het gebergte heen (Psalm 121) jubelde het in mijn hart. Als mens voel je je zo klein bij de enorme bergen en nog veel groter, nog veel machtiger is de Schepper van die bergen. Wat word je dan klein, zeker als je bedenkt hoe brutaal we vaak zijn naar de Heere toe. Wat een wonder dat Hij ons genadig wil zijn als we geloven in Zijn Zoon, de Heere Jezus.

Verlangen jullie weleens naar de Heere Jezus? Naar Zijn wederkomst? De Heere heeft het beloofd en wat Hij belooft, gebeurt. Vast en zeker!

BRUGZIN OF BEGINZIN

Gods belofte wordt heerlijk vervuld. Luister maar naar wat Zacharias heeft meegemaakt.

Vertelling

Wie is Zacharias eigenlijk? Zacharias is getrouwd met Elizabeth. Samen wonen ze in Judea, het zuidelijke deel van Israël. Zacharias is priester en als hij het reukoffer mag brengen in de tempel in Jeruzalem maakt hij iets heel bijzonders mee. Als hij het reukoffer brengt, krijgt hij bezoek in de tempel. Geen bezoek van een mens, maar van een boodschapper van God. Van een engel. Het is de engel Gabriël. Gabriël, één van de engelen die gedurig voor de troon van God staan. Zoals een dienaar van de koning wacht op een bevel van de koning om dat uit te voeren, zo staat Gabriël steeds voor Gods troon om Zijn bevelen op te volgen.

Het lijkt ook wel een beetje op de preekstoel in onze kerken. Ook vanaf die plaats ontvangen wij de zegen van de Heere.

BORDPLAN

Schrijf de namen van Zacharias, Elizabeth en Johannes op het bord, met daarachter de betekenis van hun namen. U kunt dit weer gebruiken in de verwerking na de vertelling. Of gebruik de lijnen vanuit de lofzang, die zijn aangegeven in de exegetische, zie ook de verwerking.

Gabriël heeft van God het bevel gekregen om naar Zacharias te gaan in de tempel en hij moet hem vertellen dat Zacharias en Elizabeth een zoon krijgen. Dat is een mooie boodschap! Zacharias en Elizabeth waren al 'ver op hun dagen gekomen'. Zij waren al oud. En Elizabeth was onvruchtbaar, zij kon geen kinderen krijgen. En toch zullen zij een kind, een zoon krijgen. Die geweldige, fijne boodschap krijgen zij van God Zelf. Gabriël zegt dat zij hun zoon 'Johannes' moeten noemen. Wat een mooie naam, hè? Johannes betekent 'de HEERE is genadig'.

Maar wat zegt Zacharias tegen Gabriël? Hij zegt: 'Hoe kan dat nu? Elizabeth en ik zijn al oud. Oude mensen krijgen geen kinderen meer.' Horen jullie dat? Zacharias twijfelt aan de boodschap van God. Hij wordt er ook meteen voor gestraft. Hoor maar wat Gabriël tegen hem zegt: 'Zacharias, u zult niet meer kunnen spreken, tot op de dag dat deze dingen gebeurd zijn, omdat u mijn woorden niet geloofd hebt.'

Erg hè? De Heere niet geloven op Zijn woord. En Zacharias is nog wel een priester! Een dienaar van de heilige God in de hemel. Maar wacht eens even. Zijn wij beter dan Zacharias? Geloven wij de Heere wel op Zijn woord? Doen wij wel wat Hij tot ons zegt?

Misschien denk je nu wel: de Heere stuurt geen engel naar mij toe. Denk eens aan de geschiedenis van Elisa met zijn knecht bij Dothan. Hoeveel engelen had de Heere toen gestuurd? De Heere stuurt Zijn engelen nog steeds om Zijn kinderen te bewaren. Dat kun je lezen in Zijn Woord. Wacht eens! Zijn Woord! De Heere heeft ons de Bijbel gegeven. Zijn Woord, waarin we mogen lezen. Elke dag, telkens weer. En de Heere spreekt tot ons door Zijn Woord. Heel direct. En doen wij dan wat we lezen? Als de Heere zegt: 'Jongen, meisje, geef Mij je hart. Geloof in Mij.' Doen wij dat ook?

Er zijn negen maanden voorbijgegaan nadat de engel Gabriël tot Zacharias heeft gesproken. Elizabeth is in verwachting. Het kind zal nu snel geboren worden. Gods beloften komen uit. Er wordt een zoon geboren. Wat een wonder. Het is altijd een wonder als er een kindje geboren wordt.

Zeker als alles goed gaat met moeder en de baby. Elizabeth en Zacharias zijn heel erg blij en dankbaar. Ondanks hun hoge ouderdom hebben zij uit Gods hand een zoon mogen ontvangen.

Wel jammer dat Zacharias niet kan praten tegen zijn zoon, maar dat is zijn eigen schuld. Hij heeft de Heere niet geloofd. Er zijn acht dagen voorbij na de geboorte van de zoon van Elizabeth en Zacharias. Het kind zal besneden worden en zijn naam krijgen. Er zijn veel burenen en familieleden naar Elizabeth en Zacharias toegekomen om getuige te zijn van de besnijdenis van hun zoon. Over de naam van dit kind hoeven zij niet lang na te denken. Hij heet natuurlijk Zacharias, net als zijn vader. Eigenlijk is het gebruikelijk om een zoon naar zijn opa of iemand anders uit de familie te noemen, maar dit jongetje is anders. Zijn vader is al oud en die heeft zoiets bijzonders meegemaakt in de tempel. Zijn zoon heet natuurlijk Zacharias. 'Nee, hij heet Johannes', zegt zijn moeder. 'Johannes? Zo heet niemand in de familie. Elizabeth, je zult het vast niet goed hebben. We vragen het wel aan zijn vader', is de reactie van de aanwezigen. Ze wenken de oude Zacharias. *Waarschijnlijk is Zacharias niet alleen stom, maar ook doof. Het woordje 'stom' uit vers 22 kan namelijk ook 'dof' betekenen.* Als Zacharias erbij gekomen is, neemt hij een schrijftafeltje, een houten plankje waarop was gestreken is en hij gaat schrijven. Gespannen kijken de burenen en familieleden toe. Wat schrijft Zacharias? Hoe zal het kind gaan heten? Zacharias schrijft: 'Johannes is zijn naam'. Johannes, 'de Heere is genadig'. Op hetzelfde moment kan Zacharias weer spreken. De straf is voorbij. Hij kan zijn mond en tong weer gebruiken. En wat doet hij als eerste? Hij looft zijn God! De omstanders weten niet wat ze meemaken. Wat een wonder. Wat zal dit toch te betekenen hebben? Overall in Judea wordt hierover gesproken. En de mensen zeggen het tegen elkaar: 'Wat zal er toch van dit kind worden?'

Nog even terug naar de naamgeving van Johannes. Bij de Joden was het gebruikelijk om de kinderen te vernoemen naar mensen uit hun voorgeslacht. Maar dat niet alleen, de namen die Joodse ouders hun kinderen geven, hebben ook vaak een diepere betekenis. Ook bij ons worden kinderen vaak vernoemd. Heel veel mensen hebben een roepnaam en een doopnaam. Wat is jouw naam? Weet je ook wat jouw naam betekent? De naam van Johannes betekent 'de Heere is genadig'. Niet alleen omdat Hij aan Zacharias en Elizabeth een zoon gegeven heeft. Maar vooral omdat Hij Zijn Zoon aan de wereld heeft gegeven. De almachtige, heilige God in de hemel wil ons, jou en mij, genadig zijn. Wij hebben gezondigd, wij willen niet dat de Heere onze God is, daarom hebben wij Hem de rug toegekeerd en straf verdiend. Maar de Heere is genadig.

Iedereen die Hem leert kennen, door het geloof in de Heere Jezus Christus, krijgt vergeving van alle zonden. Geloof je dat? Namen zoals Jan, Johan, Hans, Janny, Hanneke zijn afgeleid van Johannes. Mooi als je zo heet, dan heeft je naam een bijzonder mooie betekenis. Maar als je weten mag dat de Heere jou genadig is, door het geloof in de Heere Jezus, dan mag je ook op Hem vertrouwen. Dan ben je veilig. Hij zal je, door de Heilige Geest, leiden, beschermen en bewaren.

Zacharias zingt zijn lofzang. Zijn straf is voorbij, zijn zoon is geboren, Johannes is zijn naam! Aan het begin heb ik je gevraagd of je weleens gezongen hebt, of het gevoel gehad hebt dat je wilde zingen. Zacharias doet het. Het is niet zomaar een lied. Het is een profetie. Je zou verwachten dat Zacharias zingt over zijn zoon of over zichzelf: 'Hè, hè, eindelijk, ik kan weer praten!' *Wij zijn vaak zo vol van onszelf.* Maar nee, hij zingt over de Messias. Zacharias is vol van de Heilige Geest. Zijn lofzang is het woord van God, door de Heilige Geest geprofeteerd. Hij looft God, Die Zijn volk bezoekt en hen verlossing biedt door de komst van de Heere Jezus, de beloofde Messias. Met de geboorte van Johannes, de voorloper van de Heere Jezus, laat God zien dat Hij Zijn belofte waarmaakt. God is getrouw. Aan Abraham had Hij al beloofd dat de Verlosser zou komen. Hij zal het volk van Abraham verlossen en uiteindelijk zal Hij een zegen zijn voor alle volken.

AFSLUITING

Deze vertelling is de eerste in het thema 'geboorte'. En dan denken we natuurlijk aan de geboorte van de Heere Jezus hier op aarde, waaraan we denken tijdens het kerstfeest. Maar waar begint Kerst eigenlijk? Je zult waarschijnlijk zeggen: 'Kerst begint in de kribbe van Bethlehem' en dat antwoord snap ik. Maar Kerst begint in Gods liefdeshart. God is zo barmhartig, zo vol van genade, dat Hij ons Zijn Zoon wilde geven, zodat wij weer tot Hem kunnen komen, verlost van al onze zonden en schuld. Zacharias noemt Hem 'Opgang uit de hoogte' een wonderlijke naam, want hoe kan iets uit de hoogte nu opgaan? We moeten dan denken aan de vernedering en verhoging van de Heere Jezus. Hij kwam naar deze wereld om te lijden en te sterven (Kerst, Goede Vrijdag), dat was Zijn vernedering. Maar Hij is opgestaan (Pasen), Hij is opgevaren naar de hemel (Hemelvaart) en zal ook terugkomen als Oppermajesteit, Zijn verhoging. Zullen jij en ik erbij zijn? Om onze Koning te loven en te prijzen?

VERWERKING

- Spreek met de kinderen na over de vernedering en verhoging van de Heere Jezus. 'De Opgang uit de hoogte.' Wat betekent dat voor ons? Hoe kunnen de kinderen en wijzelf delen in Zijn verhoging? Hoe kunnen we Hem verhogen? Benadruk het geloof in de Heere Jezus Christus, alleen door het geloof kunnen wij, moeten wij, zalig worden.

- Zing de lofzang van Zacharias met de kinderen en bespreek vooral het laatste vers. Van nature dwalen wij in het duister, maar door de Zonne der gerechtigheid kunnen we wandelen in Zijn licht.
- In de exegetische zijn diverse, persoonlijke lijnen getrokken vanuit de uitleg van de lofzang. Kies één van deze lijnen en bespreek die verder met de kinderen. Schrijf de belangrijkste zaken op het bord of laat de kinderen het opschrijven, zodat zij het zullen onthouden.
- Vraag aan de kinderen wat hun doopnaam is en of zij weten wat hun naam betekent.

In de tijd van de Bijbel was het de gewoonte namen met een betekenis te geven. Elizabeth betekent 'God is eed'. Zacharias (afgeleid van Zacharia) betekent 'De Heere is gedachtig geweest'.